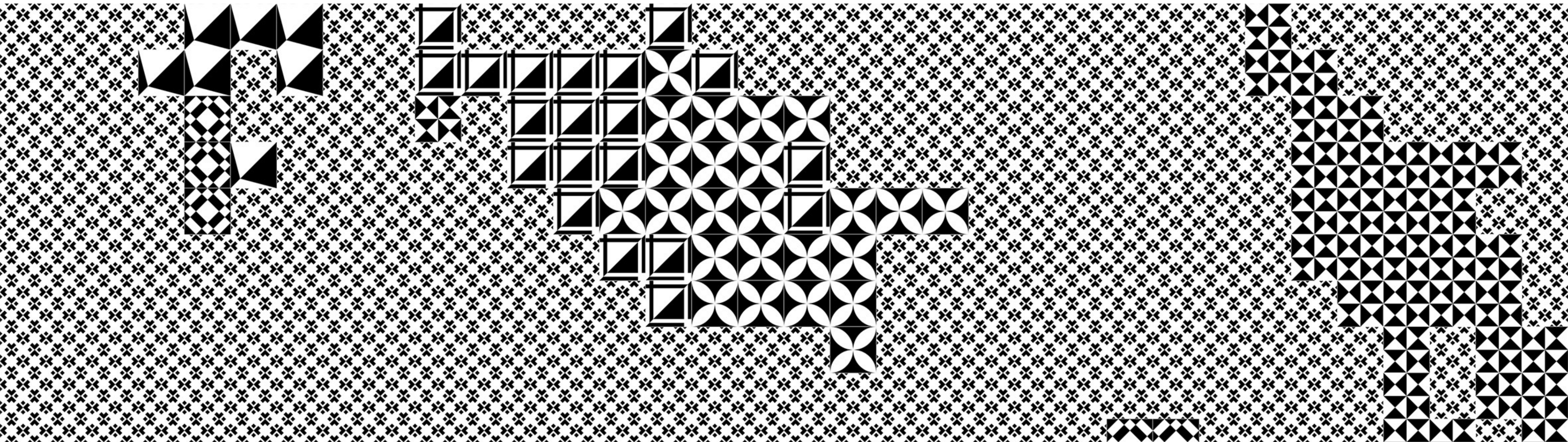

Flerkulturelles representasjon i scenekunstheltet

Ingrid E. Handeland, direktør

Bakgrunn for rapporten

Aftenpostens journalist Jakob Semb Aasmundsen skriver 270923: For et par år siden skrev jeg [en sak](#) der jeg brukte [tallene fra 2021](#), men nå finner jeg ikke en lignende oppdatert oversikt. Jeg er mest opptatt av de tallene som handler om klasse- og flerkulturelt mangfold. Kan du sende meg rapporten fra 2023?

Her er vårt svar:

- Saken fra 2021 bygger på en publikumsundersøkelse vi utviklet i 2020 og gjennomførte i pandemiårene. Den hadde ikke fokus på måling av representativitet, men på å følge utviklingen av publikums vilje til å delta under og etter pandemien. Det var flest teatre med. Men også flere orkestre og noen få museer.
- NPU Monitor er i dag noe helt annet. Det er et analyseverktøy laget for alle typer aktører og hovedformålet er å få innsikt i hvem egne brukere er – både sosiodemografi og psykografi (holdninger, verdier, motivasjon og barrierer).
- Verktøyet fremstår som et dashboard med to ulike datastrømmer: befolkningsundersøkelser og publikumsundersøkelser. Aktørene kan gå inn og hente ut data etterhvert som de besøkende svarer – og ta ut rapporter til eget bruk. Aktørene kan sammenlikne seg med hverandre for på denne måten å få økt innsikt.
- NPU Monitor ble utviklet i samarbeide med Norstat i 2022. 2023 er vårt første driftsår.
- Vi rapporterer ikke på besøksprofilen til enkelte aktører men kan uttale oss på bransjenivå. Vi lager heller ikke faste rapporter fra NPU Monitor. For å svare Aftenposten har vi gått inn i Monitor og sett på tallene for flerkulturell representasjon i scenekunstheltet.

Sånn ser åpningsbildet i NPU Monitor dashboard ut. Du kan velge å gå inn på din egen publikumsundersøkelse under «Publikum», få svar på interesse og bruk for din sjanger i din region under «Befolkning», eller gå opp i sammenlikningsfiltret og sammenlikne deg med andre aktører, bransjer og befolkningen i din region.

Om klasse og dannelse

- «Klasse» er et vanskelig begrep å undersøke. Vi fokuserer på utdanning, da dette er den desidert største driveren for kulturdeltakelse, i alle fall når det gjelder den offentlig finansierte kunsten og kulturen.
- Det er mye tydeligere sammenheng mellom utdanning og deltakelse, enn inntekt og deltakelse.
- Kulturdeltakelse går i arv. Den aller viktigste driveren for kulturdeltakelse i voksen alder er at man har blitt introdusert til kunst og kultur av foreldre eller besteforeldre.
- Den viktigste driveren er «den kulturelle kapitalen» man besitter basert på en kombinasjon av etablerte kulturvaner og utdanning. Dette viser all forskning vi kjenner til på dette området.

Om «flerkultur» og debatten om publikums hudfarge

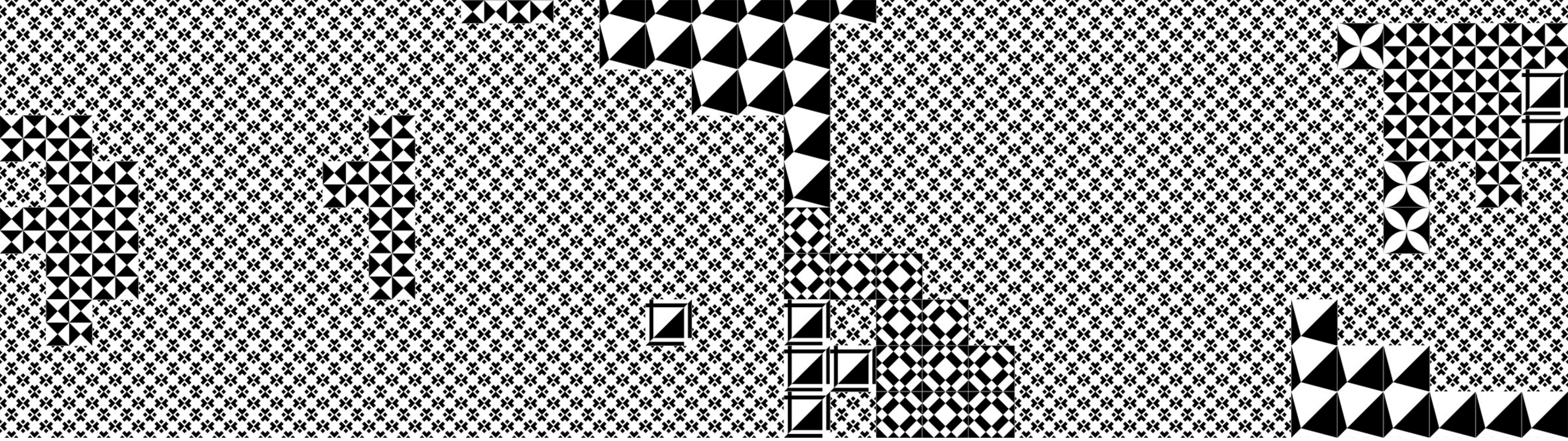
- Vi har stilt samme spørsmål i befolkningsundersøkelsen som i publikumsundersøkelsene for å kunne måle de flerkulturelles representativitet blant våre medlemmer.
- Spørsmålet er formulert slik : *Har du bakgrunn fra andre land enn Norge?*
- Svarer du JA på dette spørsmålet får du et oppfølgingsspørsmål. «*Hvilke land har du bakgrunn fra?*».
- De aller fleste som svarer JA har bakgrunn fra Europeiske land.
- Et «Ja» betyr derfor ikke at respondenten har annen hudfarge.
- Det er mer sannsynlig – men ikke sikkert – at personer med annen landbakgrunn utenfor Europa, fx Midtøsten eller Nord-Afrika – har annen utseendeopprinnelse enn det vi tradisjonelt forbinder med «hvitt» nordisk utseende.
- NB! Så lenge majoriteten i befolkningen har hvit, nordisk utseendeopprinnelse, så vil publikum, også når de med annen landbakgrunn utenfor Europa er demokratisk representert – være overveiende «hvitt».

Befolkningens interesse for teater

Befolkningsundersøkelsen som ligger i Monitor ble gjort gjennom Norstats panel sommeren og høsten 2022.

- Det er **15720** svar i databasen – ca 1000 fra hver region.
- Av disse er **41%** eller **4 av 10** interessert i teater (De har svart «svært» eller «ganske» interessert)
- Blant personer med flerkulturell bakgrunn er interessen større. 50% eller 5 av 10 er interessert.
- Blant personer med annen landbakgrunn fra Europa er 52% interesserte.
- Blant personer med annen landbakgrunn utenfor Europa er 47% interesserte.
- Blant personer uten annen landbakgrunn er 43% interesserte.
- Konklusjon: personer med annen landbakgrunn er oftere interessert i teater enn de uten – særlig de med annen landbakgrunn fra et Europeisk land.

Flerkulturelles interesse for scenekunst – Teater, Opera, Dans og Ballett

- Slide 9) Det er høyere interesse for alle fire scenekunst-sjangre (Teater, Opera, Danseforestillinger og ballett) blant flerkulturelle nordmenn med annen landbakgrunn fra Europa (blå søyler) en nordmenn uten annen landbakgrunn (gule søyler). Betydelig høyere interesse for opera, dans og ballett.
- Slide 10) Det er høyere interesse for tre av scenekunst-sjangrene (Teater, Opera, og Ballett) blant flerkulturelle med landbakgrunn fra Europa (blå søyler) enn de med landbakgrunn utenfor Europa. (gule søyler)
- Det er høyere interesse for danseforestillinger blant blant flerkulturelle med landbakgrunn utenfor Europa (gule søyler) en nordmenn med annen landbakgrunn fra Europa. (blå søyler)
- Konklusjon: Det er derfor litt mer sannsynlig at du treffer et publikum med mangfoldig utseendeopprinnelse på **danseforestillinger**, enn de tre andre sjangrene (Teater, Opera, Ballett).

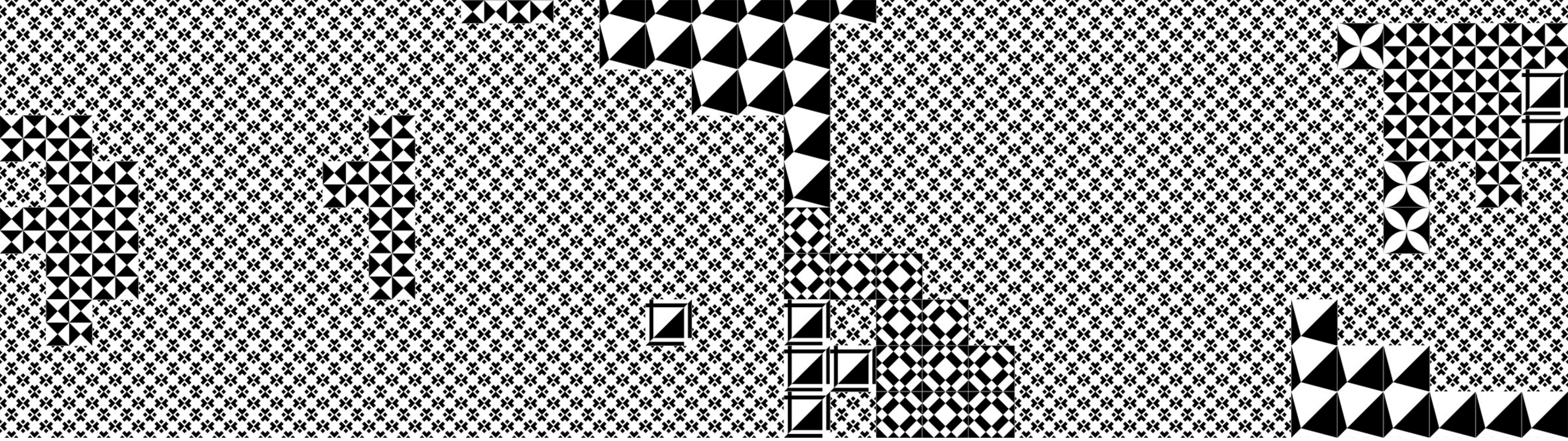

Publikum i scenekunstheltet i Norge når det gjelder utdanning, flerkultur og landbakgrunn

Utvalget

Publikumsundersøkelsen utføres av den enkelte aktør på stedet, etter et besøk. Svarene går rett inn i Monitor-databasen og kan avleses neste dag i et dashboard.

- Det er totalt **31432** svar fra alle aktørene i vår database fra siste 12 måneder
- **13163** av disse er fra personer som har besøkt en scenekunstaktør i Norge siste 12 måneder. Det er dette utvalget vi ser på i de neste slidene.
- *NB! Utvalget er ikke 100% representativt for alle som besøker scenekunst i Norge. Alle er ikke med og deler data i NPU Monitor. Det er frivillig å delta.*

Utdanningsnivået i scenekunstheltet

- Slide 14) Publikum i scenekunstheltet (blå søyle) har betydlig høyere utdanning enn befolkningen (gul søyle). Dette er ikke oppsiktsvekkende på noen måte.
- Slide 15) Publikum i scenekunstheltet (blå søyle) har ikke høyere utdanning enn snittet i resten av det offentlig finansierte feltet (gul søyle) .

Flerkulturelles representasjon i scenekunstheltet sammenliknet med befolkning og resten av feltet

- Slide 17 viser at scenekunstpublikummet er representativt i forhold til befolkningsutvalget når det gjelder flerkulturell bakgrunn.
- Slide 18 viser at scenekunstpublikummet er omtrent like representativt som resten av feltet.
- *NB! I følge SSB er det korrekte antallet personer med innvandringsbakgrunn i Norge **16%**. (2022) NPU Monitor befolkningsundersøkelsen er mao ikke 100% representativ ifht befolkningen med annen landbakgrunn.*
- *Hvorfor? Representative tall krever andre og langt mer kostnadskrevenne datainnsamlings-metoder – eventuelt tilgang til registerdata – det har ikke NPU tilgang til.*
- *SSBs viser statistikk over innvandrere. Begrepet «innvandrere» og spørsmål som «Er du født i Norge?» skaper friksjon i dialogen mellom aktørene og deres publikum. Å bli spurt om innvandringsbakgrunn etter en kulturopplevelse oppleves som ugreit for mange med innvandringsbakgrunn. Spørsmål om flerkulturell bakgrunn og annen landbakgrunn fungerer bedre. Dette viser fokusgrupper gjennomført av NPU i forbindelse med byggingen av NPU Monitor.*

Publikum

KUN PUBLIKUM

Bransje

> Scenekunst (teater ol)

Akkumulere

● SØYLER INDIKERT MED BLÅGRØNNE NYANSER KONTROLLERES AV RULLEGARDINMENYENE PÅ HØYRE SIDE

Survey: Publikum
Segment: Bransje > Akkumulere: Scenekunst (teater ol)
Data inkluderer følgende brukersted: Alle brukersted valgt

I Norge bor det mange med flerkulturell bakgrunn. Har du bakgrunn fra andre land enn Norge?

Valgt dato fra 2022-01-01 til 2023-12-31 Ikke valgt filter

Publikum

KUN PUBLIKUM

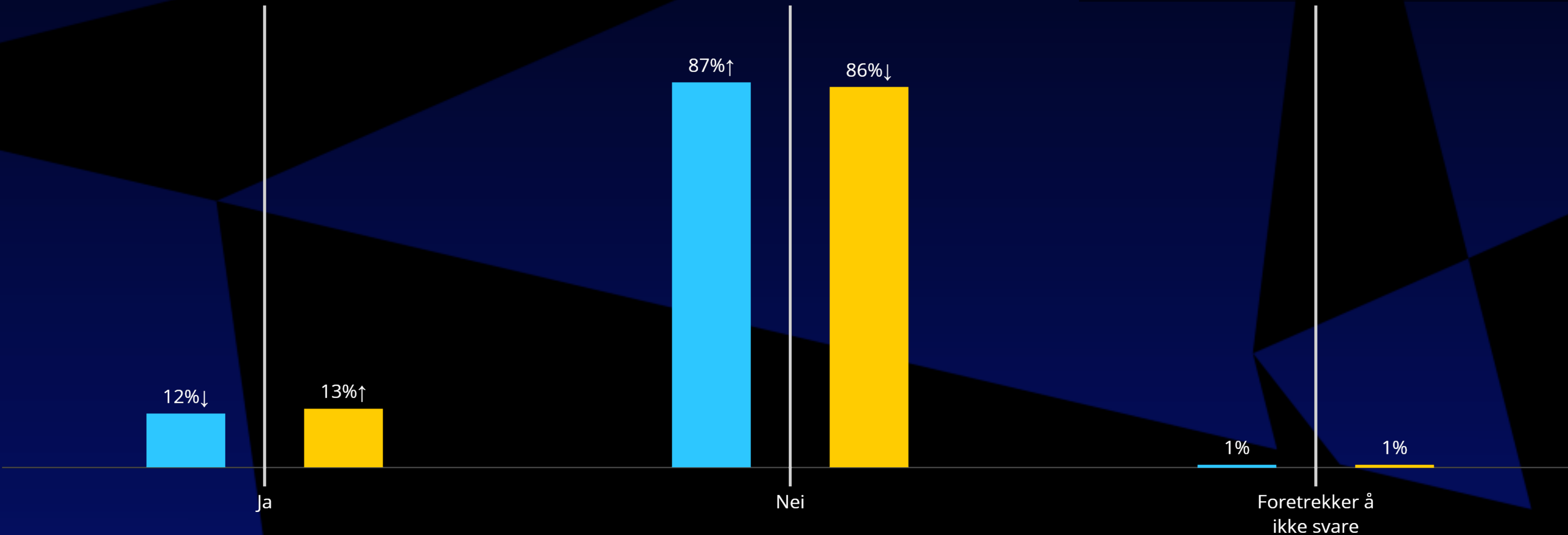
Bransje

>

Akkumulere

● SØYLER INDIKERT MED GULE NYANSER KONTROLLERES AV RULLEGARDINMENYENE PÅ HØYRE SIDE

Survey: Publikum
Segment: Bransje > Akkumulere: Alle valgt
Data inkluderer følgende brukersted: Alle brukersted valgt

■ Scenekunst (teater ol) - Publikum
■ - Publikum

Filtersegment

-
-
-
- Ikke underregion
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

On
Off

< Tilbake

Minoritet
& Flerkultur

Representasjon av ulike grupper med annen landbakgrunn

- Slide 20 viser at de flerkulturelle respondentene fra scenekunstheltet med Europeisk og Nord-Amerikansk landbakgrunn er signifikant (merk pil som peker opp eller ned) overrepresentert i forhold til befolkningsutvalget og at de med landbakgrunn fra Asia og Midtøsten er signifikant under-representerte blant respondentene.

Forbehold om bruk av tallgrunnlaget

- Det kan være at nordmenn med landbakgrunn utenfor Europa svarer på publikumsundersøkelsen i mindre grad enn nordmenn med landbakgrunn fra Europeiske land.
- Bias av denne typen kan oppstå som resultat av sterk eller svak tilknytning til aktøren. Personer med sterk tilknytning svarer i større grad enn de med svak. Menn svarer i mindre grad enn kvinner. Eldre svarer i større grad enn yngre.
- Tallene fra Monitor kan derfor ikke brukes til å slå endelig fast hvordan det forholder seg med representasjonen av personer med landbakgrunn utenfor Europa i scenekunstheltet. Men tallene gir en god indikasjon.